

**ASOCIAȚIA PENTRU APĂRAREA DREPTURILOR
OMULUI ÎN ROMÂNIA - COMITETUL HELSINKI**

București, Str. Nicolae Tonitza nr. 8A, Sector 3, Tel/Fax: 312 45 28, e-mail: office@apador.org

Către,
AVOCATUL POPORULUI

ASOCIAȚIA PENTRU APĂRAREA DREPTURILOR OMULUI ÎN ROMÂNIA - COMITETUL HELSINKI (APADOR-CH), cu sediul în București, str. Nicolae Tonitza nr.8A, sector 3,

vă adresează CEREREA ca, în temeiul art. 13 al. 1 lit. f din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, constatând existența temeiurilor de fapt și de drept,

să sesizați Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a art. 31 al. 1 lit. b și art. 36 al. 4 și 5 din Legea nr. 218/2002 privind organizarea și funcționarea Poliției Române.

MOTIVELE CERERII SUNT URMĂTOARELE:

Încălcarea art. 1 al. 5 (statul de drept) și art. 23 al. 1 (libertatea individuală) din Constituție.

La data de 26 ianuarie 2020 au intrat în vigoare cele mai recente modificări ale Legii nr. 218/2002 privind organizarea și funcționarea Poliției Române.

Unele modificari au fost aduse si cu privire la regimul masurii administrative a conducerii persoanei la sediul politiei.

Din păcate, în legea astfel modificată nu se mai prevede durata maximă a măsurii conducerii administrative.

În vechea lege, era prevăzută o durată maximă a conducerii administrative de 24 de ore, dar în actuala lege nu mai este prevăzută o durată maximă a acestei măsuri.

Astfel, în art. 31 al. 1 lit. b și art. 36 al. 4 și 5 din Legea nr. 218/2002 privind organizarea și funcționarea Poliției Române, este reglementată o măsură privativă de libertate, **conducerea administrativă la sediul poliției**, măsură care este similară, prin restrângerea adusă libertății individuale, măsurilor preventive din procedura penală (reținere, arestare preventivă etc). Cu toate acestea, nicăieri în lege nu se mai prevede durata maximă a măsurii conducerii administrative.

Reamintim faptul că **privarea de libertate** este definită prin art. 4 al. 2 din Protocolul opțional la Convenția împotriva torturii și a altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante (OPCAT), protocol ratificat de România prin Legea nr. 109/2009, ca fiind **orice formă de detenție sau închisoare ori plasarea unei persoane într-un loc public sau privat de reținere pe care nu îl poate părăsi după voia sa, prin ordinul oricărei autorități judiciare, administrative sau de altă natură.**

Folosind criteriile enunțate în art. 4 al. 2 din Protocolul Opțional (OPCAT), rezultă fără niciun fel de dubiu că măsura conducerii persoanei la sediul poliției este o măsură privativă de libertate.

În cazul oricărei privări de libertate, în Convenția Europeană a Drepturilor Omului, în special în art. 5, sunt prevăzute prevede anumite principii, care au fost detaliate prin hotărârile Curții Europene a Drepturilor Omului.

Astfel, principiile generale implicate de Convenție la care face trimitere jurisprudența CEDO referitoare la art. 5 sunt:

- principiul statului de drept
- principiul securității juridice
- principiul proporționalității
- principiul protecției împotriva arbitrarului, cu mențiunea că protecția împotriva arbitrarului reprezintă cu atât mai mult scopul art. 5 (hotărârea CEDO în cazul *Simons împotriva Belgiei*)

În cazul unei privări de libertate, este deosebit de important să se respecte principiul general al securității juridice. În consecință, este esențial să fie clar definite în dreptul intern condițiile privării de libertate, inclusiv durata măsurii și **ca legea însăși să fie previzibilă** în aplicarea sa.

Elementele care trebuie luate în considerare atunci când este evaluată calitatea unei legi în cazul privării de libertate –denumite uneori „garanții împotriva arbitrarului”– includ, în special, existența unor **dispoziții legale clare privind** dispunerea privării de libertate, menținerea acestei măsuri și **stabilirea duratei privării de libertate**, precum și existența unei căi de atac efective prin care reclamantul să poată contesta „legalitatea” și „durata” privării de libertate (hotărârea CEDO în cazul *J.N. împotriva Regatului Unit*, pct.77).

Cu alte cuvinte, potrivit CEDO, **o măsură privativă de libertate (de exemplu conducerea administrativă) nu prezintă garanțiile împotriva arbitrarului la care se referă CEDO, dacă în lege nu se prevede durata de timp pentru care această privare de libertate poate fi dispusă.**

Principiile la care am făcut referire mai sus sunt menționate în [Ghidul CEDO cu privire la art. 5 din Convenție – Dreptul la libertate și la siguranță, actualizat la 31.12.2019.](#)

Deși acestea sunt exigențele CEDO în materie de privare de libertate, în legea poliției nu se mai prevede o durată maximă a măsurii privative de libertate a conducerii administrative la secția de poliție.

Este adevărat că în art. 36 al. 4 al. 5 din actuala formă a Legii 218/2002 se prevede că polițistul are obligația ca, *de îndată*, să facă verificările necesare și să ia măsurile legale, după care să permită persoanei să părăsească sediul poliției. Dar, în lipsa unei limitări de timp prevăzute în lege pentru finalizarea activităților sau măsurilor de la sediul poliției ori pentru durata măsurii administrative, conducerea administrativă nu mai are o durată de timp determinată. Din acest motiv, este posibil ca, în practică, această omisiune să lase loc arbitrariului, în sensul unei privări de libertate pe durată de timp nedeterminată, care ar putea depăși, de exemplu, chiar și 24 de ore. Un polițist are de efectuat numeroase activități și este posibil ca, în practică, alte activități să aibă prioritate față de cea legată strict de conducerea administrativă.

Dar, experiența de dată relativ recentă, ne învață că sintagma “*de îndată*” poate însemna uneori, în practică/realitate, chiar și mai mult de 30 de zile. Atunci, de ce nu ar putea însemna, pentru unii polițiști, în anumite situații, în care trebuie desfășurate foarte multe alte activități specifice, 4 sau 5 zile, de exemplu?

Tocmai de aceea, astfel cum am mai precizat, pentru evitarea arbitrariului, CEDO a subliniat că în cazul oricărei măsuri privative de libertate este necesar să se prevadă durata maximă.

În cazul nostru, **arbitrariul poate fi evitat printr-o dublă condiționare a duratei măsurii conducerii administrative**, la fel cum există și în cazul măsurilor preventive din procedura penală (reținere, arestare preventivă etc.): ea poate să dureze numai atât cât este necesar pentru luarea măsurilor, dar fără a depăși o anumită durată maximă.

Dacă 8 sau 12 ore sunt prea mult ca durată maximă, sigur că termenul poate fi scurtat, la 2 ore, la 4 ore sau la 6 ore. Dar, indiferent de durata termenului maxim 2, 4, 6, 8, 10, 12, este necesar ca în lege să se prevadă expres o durată maximă a măsurii conducerii administrative.

Lipsa unei astfel de prevederi privind durata maximă a conducerii administrative face că textele de lege care reglementează această măsură să-și piardă caracterul previzibil, cerut de art. 1 al. 5 din Constituție oricărei legi și, de asemenea, contravine art. 23 al. 1 din Constituție, întrucât expune libertatea individuală unor măsuri arbitrare.

Având în vedere existența încălcărilor Constituției expuse mai sus, vă solicităm să sesizați Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a art. 31 al. 1 lit. b și art. 36 al. 4 și 5 din Legea nr. 218/2002 privind organizarea și funcționarea Poliției Române.

Vă solicităm să ne comunicați modul de soluționare a prezentei cereri.

Vă mulțumim.

Director executiv,
Georgiana Gheorghe